

JEDU

Jokilaaksojen
koulutuskuntayhtymä

VAPAASTI VALITTAVAT TUTKINNON OSAT

Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Piippolan ammatti- ja kulttuuriopisto

Hyväksytty:

Sisällys

JEDU

Jokilaaksojen
koulutuskuntayhtymä

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	1
JOHDANTO.....	3
4. VAPAASTI VALITTAVAT TUTKINNON OSAT	4
4. JATKO-OPINTOVALMIUKSIA TAI AMMATILLISTA KEHITTYYMISTÄ TUKEVIA OPINTOJA	4
4. CENTRIA-PELIPAJA.....	4
4. TUTORTOIMINTA	6
4. KILPAILUTOIMINTA.....	7
4. OPISKELIJAKUNTATOIMINTA	8

JOHDANTO

Vapaasti valittavia tutkinnon osat tukevat suoritettavan perustutkinnon ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita. Vapaasti valittavat tutkinnon osat voivat olla valtioneuvoston asetuksen (A 801/2014, muutos 331/2015) 5 §:n mukaisesti

1. ammatillisia tutkinnon osia, jotka voivat olla oman tai jonkin muun koulutusalan ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon osia.

4.1. Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen 5 osp

2. paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia, jotka on laadittava niin, että ne vastaavat laajemmin paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin kuin pelkästään yhden yrityksen osaamistarpeisin. Nämä tutkinnon osat voivat olla myös ammatillista osaamista yksilöllisesti syventäviä tutkinnon osia, jotka on muodostettu paikallisten osaamistarpeiden pohjalta.

3. yhteisten tutkinnon osien osa-alueita tai lukio-opintoja, jolloin osaamisen tunnustamistilanteessa yhteisiin tutkinnon osiin sisältyviä osa-alueita voidaan sisällyttää vapaasti valittaviin tutkinnon osiin siltä osin, kun yhteisiin tutkinnon osiin sisältyvä osaaminen ylittää yhteisten tutkinnon osien laajuudeksi määritellyn 35 osaamispistettä.

4. jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevia opintoja, jotka voivat olla esimerkiksi ammattikorkeakoulussa, yliopistossa ja kansalaisopistossa suoritettavia opintoja ja muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja.

- 4.4. Centria –pelipaja 10 osp
- 4.4. Tutortoiminta 5 osp
- 4.4. Opiskelijakuntatoiminta 5 osp
- 4.4. Kilpailutoiminta
- 4.4. Ammattitaidon täydentäminen 10 osp

5. työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvia yksilöllisiä tutkinnon osia, joiden tulee olla suoritettavan perustutkinnon ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita tukevaa osaamista. Tällainen tutkinnon osa voi muodostua esimerkiksi laajennetun työssäoppimisen tai aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamisen kautta.

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän ammattiopisto tarjoaa vapaasti valittavia tutkinnon osia, joihin on laadittu ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet, arvioinnin kohteet ja arviointikriteerit sekä määritelty laajuus osaamispisteinä.

Opettajan on aina arvioitava nämä vapaasti valittavat tutkinnon osat asteikolla tyydyttävä (1), hyvä (2) ja kiitettävä (3) paitsi edellä mainittuja (jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevia tai työkokemuksen kautta hankittua osaamista), joista voidaan antaa arvosanaksi koulutuksen järjestäjän päätöksellä hyväksytty (A 811/1998, muutos 329/2015, 10 §) .

Arvosana annetaan tutkinnon osittain tutkinnon perusteissa olevien arviointikriteereiden perusteella. Muita arviointikriteereitä ei käytetä. Arvioinnin perustelut on aina kirjattava; näin annetulle arvosanalle löytyy perustelut myös siinä tilanteessa, kun opiskelija on tyytymätön saamaansa arvosanaan.

4. VAPAASTI VALITTAVAT TUTKINNON OSAT

Tavoitteet, sisällöt ja arviointi

4. JATKO-OPINTOVALMIUKSIA TAI AMMATILLISTA KEHITTYMISTÄ TUKEVIA OPINTOJA

4. CENTRIA-PELIPAJA		10 osp
TAVOITTEET		
<p>Opiskelija oppii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miten pelialalla työskennellään • uusia pelialalla tarvittavia taitoja • miten pelejä suunnitellaan ja ohjelmoidaan, luodaan sisältöjä, markkinoidaan ja julkaistaan • luomaan uusia julkaisukelpoisia pelejä 		
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT		
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pelituotannon osa-alueiden ja prosessien muodostaman kokonaisuuden hahmottaminen • Pelisuunnittelu • Pelien sisällöntuotanto • Peliohjelmointi • Pelien testaus ja markkinointi <p>Opintojaksot:</p> <p>Esituotanto 5 osp Pelituotanto 5 osp</p>		
OPINTOJAKSOT		
Esituotanto 5 osp	Pelituotanto 5 osp	
<p>Keskeiset sisällöt</p> <p>Peliala yleisesti Pelialan liiketoimintamallit Pelien markkinointi Pelisuunnittelu</p> <p>Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, itsenäinen työskentely</p>	<p>Keskeiset sisällöt</p> <p>Peliohjelmointi Pelien sisällöntuotanto Pelien testaus</p> <p>Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, itsenäinen työskentely</p>	
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT		
Audiovisuaalisen tuotannon tutkinnon osa tulee olla suoritettuna.		
OPPIMISEN ARVIOINTI		
<p>Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opiskelija saa palautetta ja ohjaavaa arviointia opiskelunsa etenemisen tueksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppimista arvioidaan koko koulutuksen ja opiskelun ajan antamalla opiskelijalle suullista tai kirjallista palautetta oppimisen etenemisestä • Numeerista arviointia ei oppimisen arvioinnissa tehdä mutta opiskelijalle annetaan tietoa oppimisen etenemisestä • Palautteella tuetaan ja ohjataan opiskelijaa mahdollisimman hyvin suorituksiin tuomalla esille opiskelijan vahvuudet. 		

- Oppimisen arvioinnin perusteella tehdään tarvittavat muutokset opiskelijan opetukseen ja oppimisen tukemiseen, muutokset kirjataan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan

OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN

Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana merkitään HYVÄKSYTTY merkinnällä.
 Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella.
 Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa.
 Osaamista arvioidaan ryhmätyön, kirjallisen tehtävän ja käytännön työskentelyllä kohteessa.
 Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen.

ARVIOINNIN PERUSTEET	HYVÄKSYTTY
Esituotanto	Opiskelija osallistuu pelipajan esituotannon koulutukseen.
Pelituotanto	Opiskelija toteuttaa pelin pelipajan tavoitteiden mukaisesti.

4. TUTORTOIMINTA	5 osp
TAVOITTEET	
<ul style="list-style-type: none"> • lisätä tutoreiden ymmärrystä ryhmäyttämisestä ja tutorin merkityksestä oppilaitoksen myönteisen ilmapiirin ja toimintatapojen muodostumiselle. • antaa valmiuksia ja ideoita ryhmän kanssa toimimiseen • antaa tutoreille välineitä oman oppilaitoksen toiminnan ideoimiseen • tutustuttaa tutorit toisiinsa 	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
<p>Keskeiset sisällöt</p> <ul style="list-style-type: none"> • ryhmäyttäminen • turvallisen ryhmän merkitys • tavoitteellisen toiminnan suunnittelu • tutorin rooli • oppilaitoksen ilmapiiri <p>Toteuttamistavat</p> <ul style="list-style-type: none"> • ryhmätyöskentely • itsenäinen työskentely • vertaisoppiminen 	
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
-	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
-	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
Tutkinnon osa arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.	

ARVIOINNIN KOHTEET	HYVÄKSYTTY
Ryhmäyttäminen	Tutorkoulutukseen osallistuminen, harjoitukset
Turvallisen ryhmän merkitys	Tutorkoulutukseen osallistuminen, aloittavien opiskelijoiden ryhmäyttäminen
Tavoitteellisen toiminnan suunnittelu	Tutorkoulutukseen osallistuminen, tutortoiminnan suunnittelu (vuosikello)
Tutorin rooli	Tutorkoulutukseen osallistuminen, itsearviointi
Oppilaitoksen ilmapiiri	Tutorkoulutukseen osallistuminen, oppilaitoksen tutortoiminnan toteuttaminen

4. KILPAILUTOIMINTA		5 osp
TAVOITTEET		
Opiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> • laatia oman harjoittelu- ja valmennusohjelman • ratkoa ongelmia ja sopeutua muutoksiin • arvioida ja kehittää omaa osaamistaan • mitoittaa omat henkiset voimavaransa harjoittelu- ja kilpailuohjelman mukaan • osaa toiminnassaan huomioida erilaiset kilpailujärjestelyt, säännöt ja ohjeet • osaa toimia verkostoissa 		
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT		
Keskeiset sisällöt		
Keskeiset sisällöt: <ul style="list-style-type: none"> • Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman vallinnan mukaisesti: a) ammattitaitokilpailutoiminta, b) kulttuurikilpailutoiminta c) urheilukilpailutoiminta. • Kilpailutoiminnan tuntemus • Erilaiset kilpailumuodot – ja vaihtoehdot . • Henkilökohtaisen valmennus laatiminen ja työajanhallinta. • Projektiosaaminen ja ongelmaratkaisutaidot. 		
Toteuttamistavat: <ul style="list-style-type: none"> • lähiopetus • verkko-opetus • työssäoppiminen • osallistuminen kilpailutoimintaan 		
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT		
Opintojen suorittamisen etenemisen edellytyksenä on valmennussuunnitelman laatiminen hyväksytysti.		
OPPIMISEN ARVIOINTI		
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan antamalla opiskelijalle suullista/kirjallista palautetta opiskelujakson aikana.		
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN		
Todistukseen tuleva tutkinnon osa nimetään henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman vallinnan mukaisesti: a) ammattitaitokilpailutoiminta, b) kulttuurikilpailutoiminta c) urheilukilpailutoiminta. Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa.		
Ammattitaitokilpailuissa voidaan osaaminen arvioida sen ammatillisen tutkinnon osan osaamistavoitteiden mukaisesti, jota kilpailutoiminta vastaa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta.		
ARVIOINNIN PERUSTEET	HYVÄKSYTTY	
- opiskelu- ja valmennussuunnitelma	- opiskelija laatii ohjeistuksen mukaisen kilpailutoiminnan opiskelu- ja valmennussuunnitelman	
- osallistuminen kilpailutoimintaan	- opiskelija osallistuu kilpailutoimintaan	
- portfolio	- opiskelija kokoaa portfolioon harjoittelupäiväkirjan ja materiaalia sekä harjoittelusta että kilpailuista, joilla hän osoittaa tutkinnon osan osaamista	

4. OPISKELIJAKUNTATOIMINTA		5 osp
TAVOITTEET		
<ul style="list-style-type: none"> • edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista • kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä • valmistaa opiskelijoita aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen 		
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT		
<p>Keskeiset sisällöt</p> <ul style="list-style-type: none"> • opiskelijoiden edunvalvonta • oppilaitoksen kehittäminen • ammatillisen koulutuksen arvostuksen nostaminen • opiskelijoiden yhteistoiminnan kehittäminen • oppilaitoksen ja opiskelijakunnan tiedotuksen tehostaminen <p>Toteuttamistavat</p> <ul style="list-style-type: none"> • sääntömääräiset ja viralliset opiskelijakunnan kokoukset • hallituksen kokoukset • valmistelupalaverit, työryhmät, suunnittelutilaisuudet ja tapaamiset • opiskelijoiden kuuleminen, yhteishengen ylläpitäminen, tiedottaminen • koulutuksien järjestäminen 		
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT		
-		
OPPIMISEN ARVIOINTI		
-		
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN		
Tutkinnon osa arvioidaan arvosanalla hyväksytty/hylätty.		
ARVIOINNIN KOHTEET	HYVÄKSYTTY	
Opiskelijoiden edunvalvonta	Aktiivinen osallistuminen oppilaitoksen toimintaan.	
Oppilaitoksen kehittäminen	Aktiivinen osallistuminen oppilaitoksen toimintaan	
Ammatillisen koulutuksen arvostuksen nostaminen	Esimerkillinen toiminta oppilaitoksen ja koulutuskuntayhtymän edustamien arvojen mukaisesti	
Opiskelijoiden yhteistoiminnan kehittäminen	Yhteisten tilaisuuksien ja tapahtumien järjestäminen oppilaitoksessa ja koulutuskuntayhtymässä	
Oppilaitoksen ja opiskelijakunnan tiedotuksen tehostaminen	Aktiivinen ja vuorovaikutteinen tiedottaminen.	

4. AMMATTITAIIDON TÄYDENTÄMINEN	5-10 osp
TAVOITTEET	
Opiskelija osaa <ul style="list-style-type: none"> • arvioida omaa ammattitaitoaan • asettaa itselleen ammatillisen kehittymisen tavoitteita työllistymisensä edistämiseksi • kehittää ammatillista osaamistaan ammattialan laatuvaatimusten mukaisesti • suorittaa ammattitaidolla oman alansa perustyötehtäviä tai perehtyä alansa erikoistehtäviin 	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
<p>Keskeiset sisällöt</p> <p>Opiskelija arvioi omaa ammattitaitoaan suhteessa oman ammattialansa laatuvaatimuksiin ja asettaa itselleen kehittymistavoitteen/-tavoitteita. Opiskelija tekee työllistymis- ja/tai jatkokoulutussuunnitelman. Opiskelija kehittää tavoitteidensa mukaisesti omaa ammattitaitoaan. Hän harjoittelee oman alansa erikoistekniikoita tai syventää osaamistaan niissä perustekniikoissa, joissa kokee kaipaavansa harjaantumista.</p> <p>Opintojaksot (5-10 osp)</p> <p>Toteuttamistavat</p> <p>Esimerkiksi projekti- ja/tai asiakastyönä työpaikalla tai oppilaitoksessa. Kokonaisuus nimetään työtehtävien mukaan.</p>	
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
Suoritetaan opintojen loppuvaiheessa.	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
Oppimista arvioidaan antamalla opiskelijalle suullista tai kirjallista palautetta oppimisen etenemisestä. Palautteella tuetaan ja ohjataan opiskelijaa mahdollisimman hyvin suorituksiin tuomalla esille opiskelijan vahvuudet ja kannustamalla kehittämään heikkoja osaamisalueita.	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
Osaamista arvioidaan käytännön työskentelyä havainnoimalla sekä tehtyjen tuotosten ja mahdollisten kirjallisten töiden perusteella. Tutkinnon osa arvioidaan arvosanalla hyväksytty/hylätty. Kokonaisuus nimetään työtehtävien mukaan.	

ARVIOINNIN PERUSTEET	HYVÄKSYTTY
Oman ammattitaidon arviointi	On tehnyt kirjallinen tai suullisen oman ammatillisen osaamisen kartoituksen.
Tavoitteen asettaminen	On asettanut ammattitaidolleen kehittymistavoitteen tai –tavoitteita ja laatinut työllistymis- ja/tai jatkokoulutussuunnitelman.
Kehittää osaamistaan	On kehittänyt osaamistaan ammattialansa perustyössä tai perehtynyt johonkin ammattialansa erikoistekniikkaan.